Uitzendarbeid blijkt een verdienmodel voor uitzendbureau's waar een verwevenheid van huizenspeculatie, moderne slavernij en georganiseerde misdaad op de loer ligt. Goedkope arbeid gekoppeld aan huisvesting zorgt voor een constructie waardoor omzeiling van wet- en regelgeving op het gebied van sociale verzekeringen, ww, belasting mogelijk wordt. Door de koppeling van huurcontract en arbeidscontract en het inhouden van allerhande bedragen op het salaris voor bijvoorbeeld huisvesting, vervoer, wassen e.d. blijkt het in de praktijk mogelijk mensen op papier tegen eenzelfde salaris in te huren als werknemers op een vast contract, zonder loondoorbetalingsplicht bij ziekte (die komt voor rekening van de samenleving), zonder ontslagbescherming (immers uitzendarbeid) voor ook nog eens een salaris dat in de praktijk door alle inhoudingen ónder minimum- of Cao-loon kan liggen. Goedkopere werknemers dan regulier die flexibeler zijn en waar je de werkgeversrisico's bij de maatschappij kan neerleggen. Voor de FNV zou uitzendarbeid zich moeten beperken tot 'piek en ziek' en geen reguliere arbeid moeten mogen verdringen. Inmiddels werkt bijna een derde van de werknemers op kortdurende onzekere contracten wat ook gevolgen heeft voor bijvoorbeeld de huizenmarkt en de economie. Immers mensen met onzeker werk en onzekere inkomsten zullen vaker ziek zijn en kunnen vaak geen werkgeversverklaring en daarmee hypotheek of huurhuis in de vrije sector krijgen. Bovendien maakt een koppeling tussen arbeids- en huurcontract dat mensen die hun werk verliezen automatisch hun huisvesting kwijtraken en daarmee zorgverzekering en grote kans hebben in het daklozencircuit terechtkomen. Immers, als je hier wil blijven werken probeer je in Nederland te blijven en bij een ander uitzendbureau aan het werk te komen. Ook is teruggaan naar het land van herkomst vaak te duur. De voorbeelden daarvan vinden we ook in de regio. In Tiel en het Reichswald zijn tentenkampen aangetroffen. In Rotterdam-Rijnmond zijn grote problemen met daklozen die feitelijk uit hun woning gezette arbeidsmigranten zjin. Het ontbreken van een zorgverzekering heeft natuurlijk ook nogal wat consequenties. Dit probleem kun je (deels) ondervangen door arbeidscontract en huurcontract te scheiden. Bij het afgeven van een vergunning voor een complex moet de lokale overheid dat meenemen.

Tegelijk weten we dat veel bedrijven in Nederland eenvoudigweg niet meer zonder de inzet van arbeidsmigranten kunnen, niet alleen omdat onze economie deels gebaseerd is op goedkope arbeid, maar ook omdat die vraag naar personeel gezien de sterk toenemende vergrijzing de komende 10 jaar fors toeneemt. Mogen wonen en werken binnen de landen van de Europese Unie op grond is een groot goed en één van de voordelen van het lidmaatschap van die Unie voor gewone burgers. We zien eigenlijk twee groepen, langdurige arbeidsrelaties en kortdurende arbeidsrelaties.

Voor de kortdurende arbeidsrelaties kun je denken aan korttijdelijke huisvesting in pensions, de langdurige zul je op moeten lossen in de reguliere volkshuisvesting. Gezien de oplopende tekorten op de woningmarkt en de huidige krapte is de kans op concurrentie tussen nieuwkomers en kinderen van lokale inwoners als starter op die woningmarkt aanzienlijk met alle risico's op toenemende vreemdelingenhaat van dien. Aanpak van de krapte op de woningmarkt is ons inziens dan ook een prioriteit van de lokale, regionale en nationale overheid.

Dan de kortdurende arbeidsrelaties. Wij zijn van mening dat iedereen recht heeft op privacy, dat iedereen dus minimaal recht heeft op een eigen kamer en schoon sanitair. Mensen die in slechte woonomstandigheden zitten, weinig verdienen en eentonig of gevaarlijk en zwaar werk doen en weinig vertier hebben lopen een groter risico op verslavingsproblematiek. Dit laatste werkt overlast in woonwijken in de hand. Ons inziens is veel van dat soort ellende te voorkomen door de huisvesting op orde te hebben. Ook moet bij lokale overheden bekend zijn wie waar woont voor hoelang. Tijdens de 1e golf van de Corona-pandemie werd duidelijk dat lang niet altijd inzichtelijk is bij overheden welke mensen waar vandaan komen in hun gemeente. Zeker in gemeenten dicht bij de grens waar arbeidsmigranten nogal eens over de grens gehuisvest zijn is dat vaak onduidelijk. In het kader van de

volksgezondheid onwenselijk. We doen dan ook een beroep op de gemeenten in de grensregio in hun euregionale contacten dit onderwerp een prominente plek aan tafel te geven. Er móet op dat vlak ook in de veronderstelling dat we in de toekomst vaker met besmettelijke ziekten te maken krijgen, beleid ontwikkeld worden.

Tot slot, het is van belang dat mensen mogen ontvangen wie ze willen in hun eigen woning. Te vaak horen we dat arbeidsmigranten op een afgesloten complex wonen waar de bewaking toegang van vakbondsmedewerkers, hulpverleners en ander bezoek ontzegt. We denken dat bij het afgeven van een vergunning ook hiermee rekening moet worden gehouden.

Verder willen wij gemeenten dringend verzoeken hun kanalen aan te wenden werk te maken van het rapport van de commissie Roemer. Dat rapport ligt inmiddels al een dik jaar op de plank, maar er móet werk van gemaakt worden. Huisvesting en arbeid moet losgekoppeld worden. Zolang huur- en arbeidscontract gekoppeld zijn liggen risico's op de loer van dakloosheid en uitbuiting. Daar moet een eind aan komen. We zien dat mensen die hun werk verliezen woonruimte verliezen en in het daklozencircuit terechtkomen. Ook zien we dat zij hun zorgverzekering kwijtraken, waardoor mensen het risico lopen zorgmijders te worden. Daarmee worden mensen moeilijk bereikbaar met alle gevolgen voor de volksgezondheid van dien. Denk aan risico op besmettelijke ziekten als TBC. Daarom is het belangrijk dat gemeenten in hun vergunningenbeleid hier al rekening mee houden, voor zolang er nog geen landelijke wetgeving op dat gebied is.

Wilco Veldhorst
BESTUURDER LOKAAL/REGIONAAL
BESTUURDER ARBEIDSMARKT NIJMEGEN
BESTUURDER ARBEIDSMARKT TIEL/RIVIERENLAND
REGIO OOST
VOORZITTER INTERNATIONALE VAKBONDSRAAD RIJN-IJSSEL

Gotlandstraat 2 A, 7418 AZ Deventer
M 06 53484241

Aanwezig: ma | di | wo | do | vr

Volg de FNV op...